

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

Sprawozdanie ze spotkania nr 5

Grupy Wymiany Doświadczeń z zarządzania pomocą społeczną

Data spotkania: **10, 11 września 2012 r. Miejsce: Nowy Tomyśl**

I. Przebieg spotkania

10 września 2012 r.

Spotkanie rozpoczęło się obiadem w hotelu Hi – Fi, w którym zakwaterowani zostali uczestnicy obrad GWD. Ten nowo zbudowany przez prywatnego inwestora hotel posiada także część konferencyjną i zaplecze rekreacyjne a jego funkcjonowanie ułatwi organizację wielu imprez spotkań i przeglądów a ponadto jest wymiernym dowodem, że w oczach prywatnych inwestorów Nowy Tomyśl jest dobrym miejscem potencjalnych inwestycji. Następnie uczestnicy spotkania przewiezieni zostali do urzędu miasta Nowego Tomyśla.

Po zgromadzeniu uczestników w sali reprezentacyjnej Urzędu pani Maria **Ceglecka** – sekretarz Gminy przedstawiła pana Henryka **Helwiga** - Burmistrza Gminy, który w specjalnym stroju z licznymi wykonanymi z wikliny wierszowaną oracją tradycyjnie powtarzaną na inaugurację tradycyjnych jarmarków chmielo-wikliniarskich powitał uczestników spotkania. Stanowiło to bardzo oryginalne i trafne wprowadzenie do charakterystyki Nowego Tomyśla, zabiegów o promocję miasta, tworzenie i popularyzację jego wyróżników, budowanie wspólnoty i tożsamości jego mieszkańców.

Nowy Tomyśl jest gmina miejsko-wiejską, na którą składa się miasto Nowy Tomyśl posiadające prawa miejskie z nadania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1786 roku oraz 18 sołectw. Jest jednym z najmłodszych miast Wielkopolski. Liczba ludności wynosi 25 097 mieszkańców, w tym 14 760 w Nowym Tomyślu. Miasto jest także siedziba władz powiatu nowotomyskiego.

Zaprezentowano uczestnikom film obrazowo pokazujący specyfikę i najważniejsze wydarzenia z życia Miasta zatytułowany Nowy Tomyśl - Miasto ludzi aktywnych.

W zamierzeniach strategicznych ujęto zamiar przyciągania nowych mieszkańców, dbałość o dobre warunki życia zamieszkania i rekreacji, tworzenie sprzyjającego przedsiębiorczości i inwestorom klimatu przyjaznego dla biznesu, modernizację infrastruktury, promocję tradycji, wyrobów regionalnych, który można by streścić hasłem „Nowy Tomyśl – pomysł na życie”. Miasto poszukując wyróżników i nawiązując do lokalnych tradycji swoją markę promocyjną buduje, jako stolica „Wiklinowego świata”. Uczestnicy spotkania wielokrotnie i w wielu miejscach mogli się naocznie przekonać, że Nowy Tomyśl rozmyślnie i

udanie kreuje oryginalny produkt turystyczny wokół tradycji uprawy i wykorzystania tego surowca a całokształt działań promocyjnych otrzymał liczne wyróżnienia i nagrody, wśród których najbardziej prestiżowym jest otrzymanie godła promocyjnego „Teraz Polska”.

Przez obszar Gminy przebiegają ważne magistrale komunikacyjne- autostrada A2 i linia kolejowa Warszawa – Berlin, stanowi to korzystną okoliczność w planach pozyskiwania inwestorów, możliwości rozwoju i rywalizacji z innymi ośrodkami. Obecnie najbardziej znaną i nowoczesną, bardzo także zaangażowaną w lokalne inicjatywy i projekty społeczne jest przedsiębiorstwo Aeskulap - Chifa producent narzędzi i osprzętu chirurgicznego.

Uczestnicy otrzymali pakiet materiałów informacyjnych z podstawowymi danymi statystycznymi w tym dotyczącymi struktury wydatków gminy oraz materiały promocyjne zapakowane w gustowne wiklinowe kosze.

W trakcie wizyty w Parku miejskim, rekreacyjnej przestrzeni publicznej ze starannie pielęgnowaną zielenią, infrastrukturą do rekreacji i wypoczynku, miejscu wielu imprez i wydarzeń mogli wysłuchać wielu informacji o rozwiązaniach z zakresu gospodarki komunalnej z bardzo udanym rozwiązaniem na zapewnienie stałej i bieżącej troski o miejską zielenią. Częścią tego Parku jest także miejskie ZOO chluba i duma Nowego Tomysła, także atrakcja turystyczna i miejsce edukacji przyrodniczej i ekologicznej.

W Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa uczestnicy mogli zapoznać się z bogactwem możliwości wykorzystania wikliny, bogatymi zbiorami dawnego i współczesnego wzornictwa z tej dziedziny oraz kolekcją wyrobów pochodzących z Międzynarodowych Festiwali Wikliny i Plecionkarstwa i dowiedzieć się o licznych imprezach przyciągających turystów, aktywizujących lokalną społeczność i stanowiących wyróżnik Miasta i regionu.

W trakcie spaceru po centralnej części Nowego Tomysła uczestnicy mogli podziwiać dbałość o miejską zielenią, dziesiątki aranżacji i kompozycji kwiatowych wykorzystujących dekoracyjne walory wikliny w tym wpisany do Księgi Guinnessa największy wiklinowy kosz świata zbudowany na jednym z 2 dwóch rynków Nowego Tomysła. Realizacja tego pomysłu jednoczyła mieszkańców, była elementem promocji Miasta, budowania poczucia więzi a wiele miejskich uroczystości i imprez odbywa się z wykorzystaniem tej oryginalnej plenerowej scenografii. Podobnie zresztą jak plenerowa wiklinowa muszla koncertowa, letnia altana w Parku Miejskim i wiklinowy pasaż. Było to okazją to obszerniejszego przedstawienia uczestnikom pewnej miejscowej tradycji polegającej na łączeniu środków finansowych z różnych źródeł wykorzystaniu aktywności i społecznej pracy mieszkańców. Tradycją tych inicjatyw jest także upamiętnianie wszystkich darczyńców, sponsorów i wykonawców poszczególnych projektów w formie wbudowanych w elementy małej architektury odpowiednich napisów i inskrypcji. Niezastąpionym przewodnikiem tego spaceru był pan Burmistrz Henryk Helwing osobiście zaangażowany w realizację wielu tych projektów z zapałem i entuzjazmem opowiadający o historii tych inicjatyw, nowych projektach i zamysłach

nie tylko organów samorządu, ale i samych mieszkańców i rozmaitych środowisk Nowego Tomyśla.

W **Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji** – miejskiej spółce uczestnicy zapoznani zostali z będącym przedmiotem dumy gospodarzy bardzo ambitnym i szeroko zakrojonym projektem infrastrukturalnym. Składa się na nią stacja uzdatniania wody, pracująca w nowoczesnej, wydajnej i ekonomicznej technologii, umożliwiająca wielokrotne użycie materiałów filtracyjnych bez pogorszenia ich parametrów użytkowych. Stacja jest w całości zautomatyzowana a całość bieżącej eksploatacji odbywa się przy nadzorze jednego pracownika. Na projekt ten składa się także nowo zbudowana infrastruktura zaopatrzenia w wodę zarówno samego miasta jak i osad i sołectw z obszaru gminy. Wymagało to zbudowania kilkudziesięciu kilometrów sieci, ale rezultatem jest bardzo dobra, jakość wody i możliwość korzystania z niej niezależnie od miejsca zamieszkania na terenie Gminy i tym samym wyraźnie podkreślana - równość w traktowaniu mieszkańców.

Częścią tej infrastruktury jest także nowobudowana dodatkowa wieża ciśnień, zbiorniki rezerwowe i nowoczesne zaplecze socjalne dla pracowników spółki. Stacja zapewnia pełne pokrycie zapotrzebowania i posiada możliwości rozbudowy. Projekt został zrealizowany siłami pracowników samej spółki i uzyskał liczne wyróżnienia a dzisiaj jest celem licznych wizyt zarówno ekspertów jak i samorządowców z innych miejscowości. Wizyta w tym przedsiębiorstwie zakończona została spotkaniem w sali konferencyjnej pomysłowo zaaranżowanej w górnych kondygnacjach dawnej wieży ciśnień, gdzie uczestnicy mogli cieszyć się pamiątkowymi materiałami i upominkami i w tym „ produkcją specjalną „ zakładu i docenić zalety innych miejscowych produktów. Wieżę tę uczestnicy mogli podziwiać raz jeszcze w godzinach wieczornych w efektownej iluminacji podkreślającej urodę tej architektury przemysłowej.

Część konferencyjna:

Małgorzata Ornoch-Tabęcka – koordynator projektu przedstawiła zbiorcze zestawienie wydanych decyzji administracyjnych w szeroko rozumianym obszarze pomocy społecznej, w oparciu o sporządzone uprzednio zestawienie rodzajów tych decyzji. Dziękując uczestnikom za przygotowanie tych danych, przedstawiła plany dotyczące zebrania informacji i przygotowania w trakcie dalszych prac grupy opisu realizowanych usług i świadczeń z pomocy społecznej w postaci tzw. kart usług, zawierających podstawowe informacje o ich zakresie, kryteriach korzystania, procedurze wnioskowania i przyznawania poszczególnych usług. Uzgodniono, że analiza i ewentualna zmiana informacji o tych usługach opracowana na podstawie wzorcowych dokumentów będzie przedmiotem prac grupy na kolejnych spotkaniach, obok przygotowania tzw. rozwiązania doskonałego wybraną usługę.

Jacek Cerebież-Tarabicki - moderator grupy przedstawił ilościowe zestawienie badań dotyczących usług opiekuńczych, w którym zebrane dane zostały ujęte w układzie

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwój w jednostkach samorządu lokalnego
procentowym. Dane te dotyczyły porównawczego zestawienia poszczególnych samorządów oraz każdego z osobna wraz z korelacją z innymi danymi dotyczącymi osób ankietowanych. Przedstawił także wstępną prezentację wyników wraz z wnioskami i uwagami do kolejnej edycji tych badań. Przypomniał o potrzebie uzupełnienia danych w opracowanej w toku prac grupy tabeli wskaźników odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do usług opiekuńczych.

Wieczór zakończony został uroczystą kolacją wydaną przez Pana Burmistrza Henryka Helwina w trakcie, której uczestnicy mogli wysłuchać mini recitalu w wykonaniu zespołu muzycznego z Nowotomyskiego Domu Kultury i poznać jednego z inicjatorów Big-Band Festiwalu, który od lat organizowany jest w Nowym Tomysłu. Dodatkową emocjonującą atrakcją tego wieczoru była możliwość spróbowania swoich sił i umiejętności na nowoczesnej kręgielni w kompleksie hotelowym HI-FI.

11 września

Kolejny dzień rozpoczął się od wizyty w Żłobku **Miejskim**. Uczestnicy wypytywali o szczegóły odpłatności w związku z różnorodną praktyką interpretacji kontrowersyjnych zapisów ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W Przedszkolu **Miejskim** uczestnicy spotkania poznali interesującą historię utworzenia przed laty tego przedszkola, które powstało z ominięciem wielu absurdalnych przepisów i ograniczeń w obiekcie byłej restauracji. Żartobliwie skwitowanej sentencją „ Chcesz poprawić dziecka dolę – zamień knajpę na przedszkole” a następnie uczestniczyli w uroczystości otwarcia Sali Doświadczenia Świata dla oddziału integracyjnego tego przedszkola zorganizowanej dzięki dotacji PFRON, sponsorów prywatnych a także składek samych rodziców. Gmina zapewnia pełne pokrycie zapotrzebowania na edukację przedszkolną realizowaną łącznie w 13 lokalizacjach w postaci odrębnych jednostek i oddziałów, dotuje także jedno przedszkole niepubliczne. Infrastruktura opiekuńcza dla dzieci w różnym wieku jest elementem celowej polityki Gminy nastawionej na tworzenie przyjaznych warunków życia rodzin z dziećmi i praktyczną formą wcielania hasła „Nowy Tomyśl – pomysł na życie”.

Na rynku Miasta uczestnicy wysłuchali informacji o działającym w tym miejscu **punkcie konsultacyjno-informacyjnym**, w którym mieszkańcy Gminy mogą uzyskać pełną informację o Gminie a także o procedurach, i zasadach korzystania z rozmaitych usług. Usytuowanie tego punktu poza siedzibą instytucji przyczyniło się do wzrostu liczby klientów i lepszej promocji rozmaitych działań i wydarzeń w Gminie. W punkcie tym regularnie pełnią dyżury także pracownicy GOPS. Punkt zostanie wkrótce wyposażony w komputerowy, dostępny całodobowo infokiosk.

W **Nowotomyskim Ośrodku Kultury** zapoznani zostali z bogatą ofertą i zakresem działań tej instytucji oraz obejrzeni fragment przedstawienia w wykonaniu uczestników

Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego
Środowiskowego Domu Samopomocy. Sztandarową cykliczną imprezą Ośrodka jest Big-Band Festiwal odbywający się corocznie od 1996 roku.

Kolejną wizytowaną placówką była Socjoterapeutyczna **Świetlica Środowiskowa**. Placówka ta działająca od 16 lat zapewnia wsparcie dzieciom z rodzin przeżywających trudności w zakresie poprawnego zapewnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej w postaci terapii zajęciowych, socjoterapii, umiejętności współdziałania w grupie, rozwija zainteresowania i zmysł estetyczny, pomaga w przezwyciężaniu trudności szkolnych. Praca z założenia obejmuje także pracę z rodzinami tych dzieci. Świetlica ta celowa usytuowana jest poza placówkami oświatowymi, choć ściśle z nimi współdziała. Świetlica finansowana jest ze środków Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a jej pracownicy wprost zatrudnieni na umowę zlecenie przez Urząd Miasta. W tej samej lokalizacji działa także informacyjno-konsultacyjny uzależnień oraz odbywają się posiedzenia interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W trakcie prezentacji jej działań uczestnicy dyskutowali o zmianach w działaniach takich plac prezentacji w kontekście ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej a także o wybranych problemach pracy zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pani Danuta Michałowska - Dyrektor **Ośrodka Pomocy Społecznej** przedstawiła strukturę organizacyjną i zakres realizowanych działań nowotomyskiego GOPS. Ośrodek realizuje oprócz zadań z pomocy społecznej także zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, rozpatruje wnioski i udziela pomocy z zakresu stypendiów socjalnych, zatrudnia 39 osób. Z usług Ośrodka korzysta 469 gospodarstw domowych, obejmujących 1213 osób, co stanowi 4,7 % mieszkańców gminy. Usługami opiekuńczymi objęte jest 68 osób, 312 korzysta ze świadczeń rzeczowych w postaci gorącego posiłku. Specyfiką pracy Ośrodka jest konieczność dotarcia do mieszkańców nie tylko samego miasta, ale i rozproszonych osad i sołectw zamieszkałych łącznie przez ponad 10 000 mieszkańców.

W Ośrodku realizowane są projekty adresowane do rozmaitych grup mieszkańców, których celem jest ich integracja ze społecznością lokalną, także we współpracy z organizacjami pozarządowymi, z którymi prowadzona jest między innymi zbiórka żywności dla potrzebujących, sprzętu agd, pomoc wolontariuszy oraz imprezy okolicznościowe dla rozmaitych środowisk. Wśród tych projektów warto wspomnieć o projektach: równy start dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, programie przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, warsztatach umiejętności rodzicielskich. Projekt systemowy ze środków POKL ma wartość 116 000 zł. Łącznie wydatki na pomoc społeczna stanowią 14,2 % budżetu gminy i wynoszą ponad 10 mln zł.

Ostatnią wizytowaną placówką był Dzienny Dom Pomocy Społecznej działający w całkowicie nowo wzniesionym budynku, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Dom działa w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zapewnia warunki dla 30

uczestników. *Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego*
Koszt jego budowy wyniósł 1 167 000 zł. Dzięki programowi świadczenia w nim usług rehabilitacyjnych uzyskał dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 50 %. Dom położony jest obok terenów rekreacyjno-sportowych, okresowo wykorzystywanych na imprezy plenerowo-rekreacyjne. Z zajęć rehabilitacyjnych korzysta łącznie 80 osób. W Domu realizowany jest bogaty zakres terapii zajęciowej. Z wytworami tych aktywności uczestnicy mogli zapoznać się na miejscu oraz poprzez upominki, którymi zostali obdarowani.

Część konferencyjna:

W części konferencyjnej 2 dnia obrad **Jacek Cerebież-Tarabicki** zaprezentował wybrane rozwiązania z obszaru wsparcia i opieki nad seniorami, które są realizowane w różnych miejscach w kraju i przynajmniej dla części z tych osób mogą być alternatywą dla całodobowych domów pomocy społecznej. Zwrócił uwagę na już wprowadzone zmiany w obowiązujących przepisach oraz na żywą dyskusję nad gruntownymi zmianami w tym obszarze.

II. Podjęte ustalenia:

Ustalono, że kolejne spotkanie odbędzie się w połowie listopada w Poznaniu. Harmonogram kolejnych spotkań i prac będzie jeszcze konsultowany i ustalony ostatecznie na tym spotkaniu. Zakres prac grupy i opracowań do wykonania oraz materiałów pomocniczych i przykładowych zostanie przekazany uczestnikom na tym spotkaniu.

Spotkanie zakończyło się obiadem, na którym komplementowano gospodarzy za znakomitą organizację spotkania i możliwość praktycznego poznania oryginalnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej stanowiących istotną część zamysłów promocyjnych i strategicznych Nowego Tomysła.

